

Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru
Her Majesty's Inspectorate for Education and Training in Wales

Adroddiad arolygiad monitro blynyddol ar

Ysgol Breswyl Therapiwtig Amberleigh

Dyddiad yr arolygiad: Gorffennaf 2017

gan

**Estyn, Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant
yng Nghymru**

Cymerwyd pob rhagofal posibl i sicrhau bod y wybodaeth yn y ddogfen hon yn gywir adeg ei chyhoeddi. Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau neu sylwadau ynglŷn â'r ddogfen hon/cyhoeddiad hwn at:

Yr Adran Gyhoeddiadau

Estyn

Llys Angor

Heol Keen

Caerdydd

CF24 5JW neu drwy anfon e-bost at cyhoeddiadau@estyn.llyw.cymru

Mae'r cyhoeddiad hwn a chyhoeddiadau eraill gan Estyn ar gael ar ein gwefan:

www.estyn.llyw.cymru

Cyfieithwyd y ddogfen hon gan Trosol (Saesneg i Gymraeg).

© Hawlfraint y Goron 2017: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 13/09/2017

Cyd-destun

Mae Ysgol Amberleigh yn ysgol arbennig annibynnol gerllaw tref farchnad y Trallwng, Powys. Mae'r ysgol yn darparu addysg, gofal a therapi i ddisgyblion ag anawsterau cymdeithasol, emosiynol ac ymddygiadol.

Mae'r holl ddisgyblion yn derbyn gofal gan awdurdodau lleol yng Nghymru a Lloegr. Ar hyn o bryd, mae gan yr ysgol 11 disgybl ar y gofrestr, bob un ohonynt yn fechgyn sy'n byw yn y cartref plant sy'n rhannu safle'r ysgol. Mae gan saith disgybl ddatganiad o anghenion addysgol arbennig.

Daw'r holl ddisgyblion o gefndiroedd Saesneg eu hiaith yn bennaf.

Penodwyd y pennaeth addysg ym Mawrth 2016.

Prif ganfyddiadau

Cryfderau

Mae'r ysgol yn darparu amgylchedd dysgu digynnwrf a meithringar lle caiff disgyblion eu trin gyda pharch. O ganlyniad, mae perthnasoedd gweithio cadarnhaol rhwng y disgyblion a'r staff.

Mae disgyblion yn defnyddio'r cymorth therapiwtig strwythuredig yn yr ysgol yn effeithiol. O ganlyniad, maent yn gwella'u hymddygiad, eu hunan-barch a'u hyder gydag amser. Mae cyfleoedd rheolaidd i ddisgyblion godi materion sydd o bryder iddynt.

Mae gan yr ysgol raglen gynhwysfawr o addysg bersonol a chymdeithasol sy'n cael ei chyflwyno ar y cyd gan athrawon, therapyddion a staff gofal. Mae hyn yn cynnwys cymorth ac arweiniad ar feysydd pwysig fel addysg rhyw a pherthynas, diogelwch ar-lein a buddion deiet iach ac ymarfer corff rheolaidd.

Mae'r ysgol yn cynnig cwricwlwm eang a chytbwys sy'n bodloni anghenion y disgyblion ac sy'n hybu gwerthoedd yr ysgol yn dda. Mae hyn yn cynnwys amrywiaeth o wersi yn y dosbarth, gweithgareddau awyr agored a chyfraniad therapiwtig. Mae disgyblion hyn yn elwa o leoliadau profiad gwaith a chyrsgiau wedi'u darparu mewn coleg addysg bellach lleol. Mae disgyblion yn datblygu'u medrau llythrennedd a rhifedd yn dda mewn gwersi Saesneg a mathemateg.

Mae uwch arweinwyr yn cyfleu gweledigaeth glir ar gyfer yr ysgol sy'n canolbwyntio ar ddarparu dull integredig o fodloni anghenion disgyblion. Mae staff addysg, gofal a therapi yn gyfarwydd iawn â'r weledigaeth ac yn ei chefnogi'n dda.

Meysydd i'w datblygu

Mae gan yr ysgol brosesau gwerthfawr ar gyfer nodi anghenion academaidd, cymdeithasol ac emosiynol disgyblion. Caiff y wybodaeth hon ei chofnodi mewn dogfennau cynllunio ar gyfer pob maes darpariaeth. Fodd bynnag, nid yw'r ysgol wedi dwyn y wybodaeth hon ynghyd mewn un cynllun cydlynus ar gyfer pob disgybl. O ganlyniad, nid yw defnyddio'r wybodaeth hon i osod targedau unigol penodol i ddisgyblion mewn meysydd dysgu pwysig, fel llythrennedd a chyfathrebu, wedi cael ei ddatblygu'n ddigonol.

Megis dechrau datblygu y mae'r gweithdrefnau i staff arfarnu ansawdd addysgu, cymedroli asesiadau athrawon a rhannu arfer orau yn y meysydd pwnc y maent yn gyfrifol amdanynt.

Argymhellion

- A1 Sicrhau bod cynlluniau addysg unigol yn nodi anghenion penodol disgyblion ac yn darparu targedau clir ar gyfer mynd i'r afael â'r anghenion hyn
- A2 Cryfhau'r gweithdrefnau er mwyn i staff arfarnu ansawdd y ddarpariaeth a rhannu arfer orau yn y pynciau y maent yn gyfrifol amdanynt

Cynnydd wrth fynd i'r afael ag argymhellion o nodyn ymweliad neu adroddiad arolygiad blaenorol

Argymhelliad 1: Cyflwyno system glir a chydlynus ar gyfer nodi, cefnogi a monitro anghenion dysgu ychwanegol disgyblion

Aethpwyd i'r afael â'r argymhelliad hwn yn rhannol.

Mae gan yr ysgol drefniadau addas ar waith i nodi anghenion dysgu ychwanegol disgyblion. Mae gan staff ddealltwriaeth dda o gryfderau disgyblion a'u meysydd i'w datblygu ac maent yn sicrhau bod rhaglenni dysgu'n cael eu paru'n briodol ag anghenion a galluoedd disgyblion.

Mae'r ysgol yn datblygu system ar-lein i fonitro cyflawniad amcanion dysgu disgyblion. Fodd bynnag, nid yw systemau i olrhain cynnydd disgyblion wrth fynd i'r afael â'u hanghenion ychwanegol ehangach wedi'u datblygu'n ddigonol o hyd. Nid yw cynlluniau addysg unigol disgyblion yn rhoi digon o wybodaeth am anghenion penodol disgyblion. Nid yw staff yn defnyddio'r wybodaeth hon i osod targedau sy'n mynd i'r afael ag anghenion dysgu ychwanegol disgyblion yn ddigon clir.

Argymhelliad 2: Cynllunio'n effeithiol ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd ar draws y cwricwlwm

Aethpwyd i'r afael â'r argymhelliad hwn i raddau helaeth.

Mae arweinwyr wedi cryfhau darpariaeth yr ysgol ar gyfer datblygu medrau llythrennedd a rhifedd disgyblion. Mae staff wedi cael hyfforddiant ar weithredu'r fframwaith llythrennedd a rhifedd ac mae ganddynt well dealltwriaeth o'r ffordd y gall llythrennedd a rhifedd gael eu hybu ar draws pob gwrs a gweithgareddau eraill. Mae athrawon yn defnyddio fformat newydd ar gyfer cynllunio, sy'n amlygu cyfleoedd i ddisgyblion ddatblygu'r medrau hyn mewn pynciau ar draws y cwricwlwm.

Mae staff sydd â chyfrifoldeb am arwain datblygiad llythrennedd a rhifedd wedi cyflwyno asesiadau gwaelodlin newydd gyda ffocws llymach ar amlygu cryfderau disgyblion a'u meysydd i'w gwella. Defnyddiant y wybodaeth hon yn dda i gynllunio ymyriadau sy'n cyfateb yn agos i fedrau llythrennedd ac anghenion rhifedd disgyblion unigol. Mae'r holl staff wedi cael hyfforddiant priodol ar gyfer cyflwyno'r ymyriadau hyn. Fodd bynnag, mae'n rhy gynnar eto i arfarnu effaith yr ymyriadau ar safonau disgyblion.

Megis dechrau datblygu y mae trefniadau i sicrhau ansawdd effeithiolrwydd cynllunio athrawon ac ansawdd ymyriadau llythrennedd a rhifedd, a chymedroli asesiadau athrawon o fedrau disgyblion.

Argymhelliad 3: Gwella hunanarfarnu fel bod ffocws cliriach ar y safonau y mae disgyblion yn eu cyflawni

Aethpwyd i'r afael â'r argymhelliad hwn i raddau helaeth.

Mae adroddiad hunanarfarnu'r ysgol yn cynnwys arfarniad priodol o ddeilliannau pwysig disgyblion, fel perfformiad mewn arholiadau a chyrchfannau dysgwyr. Mae arweinwyr wedi cryfhau trefniadau ar gyfer asesu ac olrhain medrau llythrennedd a rhifedd disgyblion. O ganlyniad, mae gan staff well dealltwriaeth o gyflymder cynnydd disgyblion unigol wrth ddatblygu'r medrau hyn.

Mae arweinwyr wedi sefydlu partneriaethau strategol gwerthfawr gydag ysgolion eraill i amlygu arfer dda a dysgu oddi wrthi. Mae hyn wedi helpu arweinwyr i arfarnu safonau cynnydd academaidd a datblygiad medrau cymdeithasol disgyblion o gymharu â'r safonau y mae disgyblion mewn ysgolion tebyg yn eu cyflawni.

Mae ffocws priodol ar safonau disgyblion mewn cyfarfodydd staff ac arsylwadau gwersi.

Cydymffurfio â'r safonau ar gyfer cofrestru

Safon 1: Ansawdd yr addysg a ddarperir gan yr ysgol

Ar sail yr ymweliad hwn, nid oes unrhyw dystiolaeth i nodi nad yw'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

Safon 2: Datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol disgyblion

Ar sail yr ymweliad hwn, nid oes unrhyw dystiolaeth i nodi nad yw'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

Safon 3: Lles, iechyd a diogelwch disgyblion

Ar sail yr ymweliad hwn, nid oes unrhyw dystiolaeth i nodi nad yw'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

Safon 4: Addasrwydd perchnogion a staff

Ar yr ymweliad hwn, ni wnaeth Estyn arolygu Safon 4.

Safon 5: Eiddo a llety preswyl mewn ysgolion

Ar yr ymweliad hwn, ni wnaeth Estyn arolygu Safon 5.

Safon 6: Darparu gwybodaeth

Ar yr ymweliad hwn, ni wnaeth Estyn arolygu Safon 6.

Safon 7: Y modd yr eir i'r afael â chwynion

Ar yr ymweliad hwn, ni wnaeth Estyn arolygu Safon 7.

Argymhelliad ynghylch cofrestru

Wrth ystyried cofrestriad yr ysgol hon, efallai byddai Cynulliad Cenedlaethol Cymru am ddymuno ystyried yr argymhelliad canlynol:

Ar sail yr ymweliad hwn, nid oes unrhyw dystiolaeth i nodi nad yw'r ysgol yn bodloni gofynion Rheoliadau Safonau Ysgolion Annibynnol (Cymru) 2003.

Ni ddylai barnau arolygwyr ar yr arolygiad monitro blynyddol hwn niweidio canfyddiadau arolygiad Adran 163 llawn yn y dyfodol.

Gwybodaeth am yr ysgol

Ysgol	Ysgol Breswyl Therapiwtig Amberleigh
Rhif yr ysgol	6666042
Diben yr ymweliad	Arolygiad monitro blynyddol
Dyddiad yr ymweliad	10/07/2017
Perchennog	Kevin Gallagher
Staff	1 pennaeth addysg, 1 rheolwr addysg, 6 athro, 1 cynorthwydd gweinyddol
Nifer y disgyblion	11 disgybl
Darpariaeth	Darpariaeth dydd ar gyfer disgyblion sy'n preswyllo yng nghartref plant y sefydliad
Math o angen addysgol arbennig y mae'r ysgol yn darparu ar ei gyfer	Anawsterau cymdeithasol, emosiynol ac ymddygiadol
Arolygiad Adran 163 diwethaf	22/11/2016
Arolygiad monitro blynyddol diwethaf	05/05/2015
Arolygiad diwethaf gan AGGCC	Chwefror 2016

Gwybodaeth am y tîm

Mr Anthony Mulcahy	Arolygydd Cofnodol
Mr Richard Mark Tither	Arolygydd Tîm